Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 15. maja 2019*

„Predhodno odločanje – Pridružitveni sporazum EGS-Turčija – Dodatni protokol – Člen 59 – Sklep št. 3/80 – Socialna varnost delavcev migrantov – Odstop od pravil glede stalnega prebivališča – Člen 6 – Dajatve za invalidnost – Odvzem – Uredba (ES) št. 883/2004 – Posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki – Pogoj prebivališča – Direktiva 2003/109/ES – Statut rezidenta za daljši čas“

V zadevi C-677/17,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Centrale Raad van Beroep (pritožbeno sodišče za zadeve s področja socialnega varstva in javnih uslužbencev, Nizozemska) z odločbo z dne 1. decembra 2017, ki je na Sodišče prispela 4. decembra 2017, v postopku

g. Çoban

proti

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta (poročevalka), podpredsednica Sodišča, v funkciji predsednice prvega senata, J.-C. Bonichot, E. Regan, C. G. Fernlund in S. Rodin, sodniki,

generalna pravobranilka: E. Sharpston,

sodni tajnik: R. Schiano, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 3. oktobra 2018,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za g. Çobana R. Akkaya in Z. M. Alaca, advocaten,

– za Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen J. Hut, agentka,

– za nizozemsko vlado M. K Bulterman in H. S. Gijzen, agentki,

– za Evropsko komisijo D. Martin in M. van Beek, agenta,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 28. februarja 2019

* Jezik postopka: nizozemščina.

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(1), prvi pododstavek, Sklepa Pridružitvenega sveta št. 3/80 z dne 19. septembra 1980 o uporabi sistemov socialne varnosti držav članic Evropskih skupnosti za turške delavce in njihove družinske člane (UL 1983, C 110, str. 60) v povezavi s členom 59 Dodatnega protokola, ki je bil podpisan 23. novembra 1970 v Bruslju in je bil v imenu Skupnosti sklenjen, odobren in potrjen z Uredbo Sveta (EGS) št. 2760/72 z dne 19. decembra 1972 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 11, str. 41, v nadaljevanju: Dodatni protokol). Pridružitveni svet je bil ustanovljen s Sporazumom o pridružitvi med Evropsko gospodarsko skupnostjo in Turčijo, ki so ga Republika Turčija na eni strani in države članice EGS ter Skupnost na drugi strani podpisale v Ankari 12. septembra 1963 in je bil v imenu Skupnosti sklenjen, odobren in potrjen s Sklepom Sveta z dne 23. decembra 1963 (64/732/EGS) (UL 1964, 217, str. 3685, v nadaljevanju: Sporazum o pridružitvi).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med g. Çobanom in Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (upravni odbor inštituta za upravljanje zavarovanj za zaposlene osebe, Nizozemska; v nadaljevanju: Uwv), ker je ta g. Çobanu zavrnil izplačilo dodatka na podlagi nizozemske zakonodaje.

Pravni okvir

Pravo Unije

Pridružitveni sporazum

3 V skladu s členom 2(1) Pridružitvenega sporazuma je njegov cilj spodbuditi trajno in uravnoteženo krepitev trgovinskih in gospodarskih odnosov med pogodbenicama ob celovitem upoštevanju potrebe, da se tako zagotovi hitrejši razvoj turškega gospodarstva ter dvig zaposlenosti in izboljšanje življenjskih razmer turškega naroda.

Dodatni protokol

4 Dodatni protokol vsebuje naslov II „Pretok oseb in storitev“, katerega poglavje I se nanaša na „[d]elavce“.

5 Člen 39 Dodatnega protokola, ki je del poglavja I naslova II, določa:

„1. Pridružitveni svet pred iztekom prvega leta po začetku veljavnosti tega protokola sprejme ukrepe socialne varnosti za delavce turške narodnosti, ki se gibljejo v Skupnosti, in za njihove družinske člane, ki prebivajo v Skupnosti.

[…]

4. Omogočati morajo, da se v Turčijo prenesejo starostne pokojnine, nadomestila za primer smrti in invalidske pokojnine, pridobljene v skladu z ukrepi, sprejetimi po odstavku 2.

[…]“

6 Člen 59 Dodatnega protokola, ki spada pod naslov IV tega protokola, naslovljen „Splošne in končne določbe“, določa:

„Turčija na področjih, ki jih pokriva ta protokol, ni deležna obravnave, ki je bolj ugodna od tiste, ki jo države članice zagotavljajo druga drugi po Pogodbi o ustanovitvi Skupnosti.“

7 Člen 62 Dodatnega protokola določa:

„Ta protokol in njegove priloge so sestavni del [Pridružitvenega sporazuma].“

Sklep št. 3/80

8 Člen 2 Sklepa št. 3/80, naslovljen „Osebna veljavnost“, določa:

„Ta sklep se uporablja:

– za delavce, za katere velja ali je veljala zakonodaja ene ali več držav članic in ki so državljani Turčije,

– za družinske člane teh delavcev, ki prebivajo na ozemlju ene od držav članic,

– za preživele družinske člane teh delavcev.“

9 Člen 4 navedenega sklepa, naslovljen „Stvarna veljavnost“, določa:

„1. Ta sklep se uporablja za vso zakonodajo v zvezi z naslednjimi področji socialne varnosti:

[…]

(b) invalidske dajatve, vključno s tistimi, ki so namenjene vzdrževanju ali izboljševanju možnosti pridobivanja zaslužka;

[…]

2. Ta sklep se uporablja za vse splošne in posebne sisteme socialne varnosti, na podlagi plačevanja prispevkov ali brez njih, in za sisteme, ki se nanašajo na obveznosti delodajalca ali ladjarja za dajatve iz odstavka 1.

[…]“

10 Člen 6(1), prvi pododstavek, Sklepa št. 3/80, naslovljen „Odstop od pravil glede stalnega prebivališča […]“, določa:

„Če ta sklep ne določa drugače, se denarne dajatve za invalidnost, starost in za preživele osebe ter pokojnine zaradi nesreč pri delu ali poklicnih bolezni, pridobljene po zakonodaji ene ali več držav članic, ne morejo zmanjšati, spremeniti, začasno ustaviti, odvzeti ali zapleniti zaradi tega, ker prejemnik stalno prebiva v Turčiji ali na ozemlju druge države članice, kot je tista, v kateri se nahaja nosilec, ki je odgovoren za plačilo.“

Uredba št. 883/2004

11 Člen 7 Uredbe (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 5, str. 72), kakor je bila spremenjena z Uredbo (ES) št. 988/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. septembra 2009 (UL 2009, L 284, str. 43) (v nadaljevanju: Uredba št. 883/2004), naslovljen „Odstop od pravil glede stalnega prebivališča“, določa:

„Če v tej uredbi ni določeno drugače, se denarne dajatve, ki se izplačujejo po zakonodaji ene ali več držav članic ali po tej uredbi, ne morejo zmanjšati, spremeniti, začasno ustaviti, odvzeti ali zapleniti zaradi tega, ker upravičenec ali njegovi družinski člani stalno prebivajo v drugi državi članici, kot je tista, v kateri ima sedež nosilec, ki je odgovoren za dodeljevanje dajatev.“

12 Člen 70 Uredbe št. 883/2004 določa:

„1. Ta člen se uporablja za tiste posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki, ki se dodelijo po zakonodaji, ki ima zaradi osebne veljavnosti, ciljev in/ali pogojev za upravičenost značilnosti zakonodaje s področja socialne varnosti iz člena 3(1) in socialn[e] pomoči.

2. V tem poglavju ‚posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki‘ pomenijo dajatve, ki:

[…]

(c) [so] tiste, ki so navedene v Prilogi X.

3. Člen 7 in druga poglavja tega naslova se ne uporabljajo za dajatve iz odstavka 2 tega člena.

4. Dajatve iz odstavka 2 se dodeljujejo izključno v državi članici, v kateri oseba stalno prebiva, v skladu z njeno zakonodajo. Te dajatve dodeljuje nosilec v kraju stalnega prebivališča na svoje stroške.“

13 Priloga X k navedeni uredbi, naslovljena „Posebne denarne dajatve, za katere se ne plačujejo prispevki“, za Nizozemsko določa naslednje dajatve:

„[…]

(b) Zakon o dodatnih dajatvah z dne 6. novembra 1986 (TW).“

Direktiva 2003/109

14 V uvodnih izjavah 2, 4, 6 in 12 Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 19, zvezek 6, str. 272), je navedeno:

„(2) Evropski svet je na svojem posebnem zasedanju v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 izjavil, da bi bilo treba pravni položaj državljanov tretjih držav približati pravnemu položaju državljanov držav članic in da bi bilo treba osebi, ki je zakonito prebivala v neki državi članici za časovno obdobje, ki ga je treba določiti, in ki ima dovoljenje za prebivanje za daljši čas, zagotoviti v tej državi članici sklop enotnih pravic, ki so čim bližje tistim, ki jih uživajo državljani Evropske unije.

[…]

(4) Integracija državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v državah članicah, je ključni element pri pospeševanju gospodarske in družbene kohezije in temeljni v Pogodbi naveden cilj Skupnosti.

[…]

(6) Glavni kriterij za pridobitev statusa rezidenta za daljši čas bi morala biti dolžina prebivanja na ozemlju države članice. Prebivanje bi moralo biti zakonito in nepretrgano, da se dokaže, da je posameznik zaživel v deželi. Predvideti bi bilo treba stopnjo prožnosti, tako da je možno upoštevati okoliščine, v katerih bi posameznik morda moral začasno zapustiti ozemlje.

[…]

(12) Da bi bilo enakopravno obravnavanje resničen instrument za vključevanje prebivalcev za daljši čas v družbo, v kateri živijo, bi jih morali obravnavati enakopravno z državljani države članice v zvezi s vrsto gospodarskih in socialnih zadev pod ustreznimi pogoji, opredeljenimi s to direktivo.“

15 Člen 1 navedene direktive določa:

„Ta direktiva določa:

(a) pogoje za dodeljevanje in odvzem statusa rezidenta za daljši čas, ki ga zagotavlja država članica državljanom tretjih držav, ki zakonito prebivajo na njenem ozemlju, ter z njim povezanih pravic; ter

(b) pogoje prebivanja za državljane tretjih držav, ki uživajo status rezidentov za daljši čas, v drugih državah članicah, kot je tista, ki jim je dodelila ta status.“

16 Člen 8 Direktive 2003/109 določa:

„1. Ob upoštevanju člena 9 je status rezidenta za daljši čas stalen.

2. Države članice rezidentom za daljši čas izdajo dovoljenje za prebivanje [EU] rezidenta za daljši čas. Dovoljenje je veljavno vsaj pet let; ob poteku se avtomatsko podaljša, in sicer na podlagi vloge, če se ta zahteva.

[…]“

Nizozemsko pravo

17 Člen 4a Toeslagenwet (zakon o dodatnih dajatvah) z dne 6. novembra 1986 (Stb. 1986, št. 567) v različici, ki se je uporabljala za dejansko stanje v glavni stvari (v nadaljevanju: TW), je določal:

„1. Oseba iz člena 2 v obdobju, ko ne prebiva na Nizozemskem, nima pravice do dodatka.

2. Oseba iz člena 2, ki na podlagi odstavka 1 nima pravice do dodatka, ima od dneva, od katerega živi na Nizozemskem, pravico do dodatka, če izpolnjuje pogoje iz odstavkov 1, 2 ali 3 člena 2.“

18 Člen 8(1) Remigratiewet (zakon o reemigraciji) z dne 22. aprila 1999 (Stb. 1999, št. 232) določa:

„Osebe, ki so zapustile Nizozemsko na podlagi tega zakona, se lahko najpozneje v enem letu od dneva, ko so se naselile v drugi državi, vrnejo na Nizozemsko.“

Spor o glavni stvari vprašanja za predhodno odločanje

19 G. Çoban je turški državljan, ki je bil v določenem obdobju zaposlen na Nizozemskem.

20 G. Çoban je 11. septembra 2006 zaradi bolezni prenehal z delom.

21 Od 18. decembra 2006 ima g. Çoban tudi dovoljenje EU za prebivanje rezidenta za daljši čas, ki je bilo izdano v skladu z določbami Direktive 2003/109.

22 Uwv je g. Çobanu 8. septembra 2008 dodelil dajatev na podlagi Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (zakon o delu in dohodku glede na zmožnost za delo) z dne 10. novembra 2005 (Stb. 2005, št. 572), ki je bila izračuna na podlagi nezmožnosti za delo, ocenjene na od 45 % do 55 %. Poleg tega je Uwv g. Çobanu dodelil tudi dodatek v obliki povišanja, s čimer naj bi se mu zagotovil minimalni dohodek na podlagi TW.

23 G. Çoban je 10. februarja 2014 obvestil Uwv, da se namerava s 1. aprilom 2014 vrniti v Turčijo. Uwv je z odločbo z dne 12. februarja 2014 s 1. aprilom 2014 prenehal izplačevati dodatek, ki je bil predhodno dodeljen g. Çobanu.

24 G. Çoban je v okviru svojega odhoda v Turčijo na prošnjo od nizozemskih organov dobil dajatve za pomoč ob vrnitvi. G. Çoban se je 18. marca 2014 vrnil v Turčijo. Iz predložitvene odločbe izhaja, da je bil na ta datum še imetnik dovoljenja EU za prebivanje rezidenta za daljši čas.

25 G. Çoban je 9. julija 2014 iz Turčije ponovno zaprosil za dodatek pri Uwv. Predložitveno sodišče navaja, da naj bi z novo prošnjo ponovno zahteval dodatek, ki mu ga je Uwv prenehal izplačevati 12. februarja 2014.

26 Uwv je z odločbo z dne 1. avgusta 2014 to prošnjo zavrnil.

27 G. Çoban je zoper to odločbo vložil pritožbo pri Uwv, ki pa je z odločbo z dne 20. oktobra 2014 potrdil zavrnitev prošnje za dodelitev dodatka na podlagi člena 4a TW, v skladu s katerim imajo pravico do tega dodatka le osebe, ki prebivajo na Nizozemskem.

28 Tožeča stranka v glavni stvari je zoper odločbo Uwv z dne 20. oktobra 2014 vložila tožbo pri rechtbank Amsterdam (sodišče v Amsterdamu, Nizozemska).

29 To sodišče je s sodbo z dne 18. junija 2015 to tožbo zavrnilo, med drugim zato, ker g. Çoban ni bil v enakem položaju kot turški državljani, na katere se nanaša zadeva, v kateri je bila izdana sodba z dne 26. maja 2011, Akdas in drugi (C-485/07, EU:C:2011:346).

30 G. Çoban je zoper zadnjenavedeno sodbo vložil pritožbo pri Centrale Raad van Beroep (pritožbeno sodišče za zadeve s področja socialnega varstva in javnih uslužbencev, Nizozemska).

31 Predložitveno sodišče ugotavlja, da je g. Çoban dokončno zapustil redni trg dela na Nizozemskem, potem ko je postal nesposoben za delo, zato je izgubil pravico do prebivanja v tej državi članici na podlagi Pridružitvenega sporazuma. Ker naj bi bil g. Çoban zaradi te okoliščine postavljen v položaj, ki je primerljiv s položajem turških državljanov, na katere se nanaša zadeva, v kateri je bila izdana sodbe z dne 26. maja 2011, Akdas in drugi, (C-485/07, EU:C:2011:346), bi načeloma lahko uveljavljal pravico do izvoza dodatka iz postopka v glavni stvari na podlagi člena 6(1), prvi pododstavek, Sklepa št. 3/80.

32 Vendar predložitveno sodišče poudarja, da je g. Çoban – drugače kot turški državljani, na katere se nanaša navedena zadeva – zapustil Nizozemsko po svoji lastni volji. To sodišče namreč meni, da je bila tožeča stranka v postopku v glavni stvari na dan, ko se je vrnila v Turčijo, imetnica dovoljenja za prebivanje rezidenta za daljši čas v smislu Direktive 2003/109 v tej državi članici. Poleg tega bi se lahko na podlagi zakona o reemigraciji v to državo članico vrnila v roku enega leta po tem, ko je odšla.

33 Položaj g. Çobana naj bi bil tudi podoben položaju turških državljanov, na katere se nanaša zadeva, v kateri je bila izdana sodba z dne 14. januarja 2015, Demirci in drugi (C-171/13, EU:C:2015:8).

34 Predložitveno sodišče se zato glede na sodno prakso, izhajajočo iz sodb z dne 26. maja 2011, Akdas in drugi (C-485/07, EU:C:2011:346), in z dne 14. januarja 2015, Demirci in drugi (C-171/13, EU:C:2015:8), sprašuje o tem, ali je mogoče položaj g. Çobana za uporabo člena 59 Dodatnega protokola veljavno primerjati s položajem državljanov Unije, ki dajatve, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, ne morejo izvoziti.

35 V teh okoliščinah je Centrale Raad van Beroep (pritožbeno sodišče za zadeve s področja socialnega varstva in javnih uslužbencev) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„[1.] Ali je treba člen 6(1)[,prvi pododstavek,] [Sklepa št. 3/80] v povezavi s členom 59 [Dodatnega protokola] razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, kot je člen 4a [TW], na podlagi katere se ukine dodeljena dodatna dajatev, če se prejemnik preseli v Turčijo, tudi če je ta prejemnik ozemlje države članice zapustil na lastno pobudo?

[2.] Je pri tem upoštevno to, da zadevna oseba ob svojem odhodu nima več pravice do prebivanja na podlagi [Pridružitvenega sporazuma], ampak [dovoljenje EU za prebivanje rezidenta za daljši čas na podlagi Direktive 2003/109]?

[3.] Je pri tem upoštevno, da se lahko zadevna oseba na podlagi nacionalne ureditve v roku enega leta po odhodu vrne in tako ponovno pridobi pravico do dodatne dajatve in da to možnost ohrani, vse dokler ima [dovoljenje EU za prebivanje rezidenta za daljši čas na podlagi Direktive 2003/109]?“

Vprašanja za predhodno odločanje

36 S temi vprašanji, ki jih je treba preučiti skupaj, predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(1), prvi pododstavek, Sklepa št. 3/80 v povezavi s členom 59 Dodatnega protokola razlagati tako, da nasprotuje nacionalnemu predpisu, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, s katerim se turškemu državljanu, ki se vrne v svojo državo izvora in ki ima na dan, ko zapusti državo članico gostiteljico, status rezidenta za daljši čas v smislu Direktive 2003/109, odvzame dodatek.

37 V zvezi s tem je treba spomniti, da je Sklep št. 3/80 namenjen usklajevanju sistemov socialne varnosti držav članic, da bi bili lahko turški delavci, ki so ali so bili zaposleni v Uniji, njihovi družinski člani in preživeli družinski člani upravičeni do dajatev na tradicionalnih področjih socialne varnosti (sodba z dne 10. septembra 1996, Taflan-Met in drugi, C-277/94, EU:C:1996:315, točka 26).

38 Člen 2 Sklepa št. 3/80 določa, da se ta uporablja zlasti za turške delavce, za katere velja ali je veljala zakonodaja ene ali več držav članic.

39 Kar zadeva stvarno veljavnost Sklepa št. 3/80, iz člena 4(1) in (2) tega sklepa izhaja, da se ta uporablja za vso zakonodajo v zvezi s področji socialne varnosti, ki se med drugim nanašajo na invalidske dajatve, vključno s tistimi, ki so namenjene vzdrževanju ali izboljševanju možnosti pridobivanja zaslužka, in za vse splošne in posebne sisteme socialne varnosti, na podlagi plačevanja prispevkov ali brez njih.

40 V obravnavanem primeru ni sporno, da je g. Çoban upravičen do invalidske pokojnine, ki jo določa nizozemska zakonodaja s področja socialne varnosti, in da je dodatek iz postopka v glavni stvari namenjen zvišanju te pokojnine, da bi se mu zagotovil minimalni dohodek. Ta dodatek je treba zato obravnavati kot dajatev za invalidnost v smislu člena 4(1)(b) Sklepa št. 3/80.

41 Sklep št. 3/80 se torej uporablja v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari.

42 Člen 6(1), prvi pododstavek, Sklepa št. 3/80, s katerim se izvaja člen 39(4) Dodatnega protokola, ureja pravico turških delavcev, da v Turčiji ali na ozemlju druge države članice, kot je tista, v kateri ima sedež nosilec, ki je odgovoren za dodeljevanje dajatev, ohranijo denarne dajatve za invalidnost, starost in za preživele osebe ter pokojnine zaradi nesreč pri delu ali poklicnih bolezni, pridobljene po zakonodaji ene ali več držav članic.

43 Sklep št. 3/80 ne določa nobene izjeme ali omejitve glede odstopa od pravil glede stalnega prebivališča, določenega v njegovem členu 6(1), prvi pododstavek (sodba z dne 26. maja 2011, Akdas in drugi, C-485/07, EU:C:2011:346, točka 80).

44 V obravnavanem primeru je Uwv s sklepom z dne 12. februarja 2014 s 1. aprilom 2014 ukinil dodatek iz postopka v glavni stvari, z obrazložitvijo, da ga je g. Çoban obvestil, da se namerava tega dne vrniti v Turčijo. G. Çoban je zato 9. julija 2014 iz Turčije ponovno vložil prošnjo za dodatek, s katero naj bi se mu glede na navedbe predložitvenega sodišča ponovno priznal dodatek, ki ga je Uwv ukinil.

45 Ker se s to prošnjo, ki jo je vložila tožeča stranka v postopku v glavni stvari, po mnenju predložitvenega sodišča želi ponovno priznati pravico do dodatka, pridobljenega na podlagi TW, je treba šteti, kot je generalna pravobranilka v bistvu navedla v točkah 60 in 62 sklepnih predlogov, da g. Çoban v postopku v glavni stvari uveljavlja pravico do dajatve za invalidnost, ki je bila pridobljena na podlagi zakonodaje države članice v skladu s členom 6(1), prvi pododstavek Sklepa št 3/80.

46 V teh okoliščinah položaj g. Çobana spada na področje uporabe navedene določbe.

47 Vendar je treba ugotoviti, da je dodatek v zadevi v glavni stvari na podlagi tega, da je TW naveden v Prilogi X k Uredbi št. 883/2004, „posebna denarna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki“ v smislu člena 70(2) te uredbe.

48 V skladu s členom 70(3) Uredbe št. 883/2004 se načelo odstopa od pravil glede stalnega prebivališča, ki je določeno v členu 7 te uredbe, ne uporablja za te dajatve. Na podlagi člena 70(4) te uredbe se te dajatve dodeljujejo izključno v državi članici, v kateri oseba stalno prebiva, v skladu z njeno zakonodajo.

49 Iz tega izhaja, da državljani Unije, za katere se uporablja Uredba št. 883/2004, ne morejo biti upravičeni do posebne denarne dajatve, za katero se ne plačujejo prispevki, kakršen je dodatek v postopku v glavni stvari, razen če prebivajo v državi članici, ki ga je dodelila.

50 Torej za državljane Unije ostaja veljaven pogoj stalnega prebivališča na ozemlju Kraljevine Nizozemske, določen v členu 4a TW, da so lahko upravičeni do dodatka na podlagi te zakonodaje.

51 Spomniti pa je treba, da iz člena 59 Dodatnega protokola izhaja, da Turčija na področjih, ki jih zajema ta protokol, ni deležna obravnave, ki je ugodnejša od tiste, ki jo države članice zagotavljajo druga drugi po Pogodbi o ustanovitvi Skupnosti.

52 Dodatni protokol se v skladu z besedilom iz njegovega naslova II nanaša zlasti na pretok oseb in storitev ter predvsem na določbe na področju socialne varnosti za delavce, ki so turški državljani in se gibajo znotraj Unije, ki so določene v Sklepu št. 3/80.

53 Glede na člen 59 navedenega protokola je treba torej preučiti, ali bi okoliščina, da turški državljan, kot je g. Çoban, na podlagi člena 6(1), prvi pododstavek, Sklepa št. 3/80 lahko ohrani pravico do dodatka, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, potem ko se je preselil v Turčijo, medtem ko za državljane Unije, da so lahko upravičeni do te pravice, ostane v veljavi pogoj stalnega prebivališča, ki ga določa člen 4a TW, povzročila, da se temu turškemu državljanu zagotovi ugodnejša obravnava, kot jo imajo državljani Unije, ki so v primerljivem položaju.

54 Sodišče je v zvezi s tem v točki 95 sodbe z dne 26. maja 2011, Akdas in drugi (C-485/07, EU:C:2011:346), razsodilo, da položaja nekdanjih turških delavcev, ki so se vrnili v Turčijo po izgubi pravice do prebivanja v državi članici gostiteljici, ker so v njej utrpeli invalidnost, za uporabo člena 59 Dodatnega protokola ni mogoče koristno primerjati s položajem državljanov Unije, saj se lahko ti kot imetniki pravice do prostega gibanja in prebivanja na ozemlju držav članic, ki tako ohranijo tudi pravico do prostega prebivanja na ozemlju države članice, ki dodeljuje zadevno dajatev, po eni strani odločijo zapustiti ozemlje te države, s čimer izgubijo pravico do obravnavanega dodatka, po drugi strani pa imajo pravico, da se v zadevno državo članico kadar koli vrnejo.

55 V obravnavanem primeru položaja g. Çobana ni mogoče enačiti s položajem turških državljanov, na katere se nanaša zadeva, v kateri je bila izdana navedena sodba, ker g. Çoban tistega dne, ko je odšel z Nizozemske v Turčijo, ni izgubil svoje pravice do prebivanja v tej državi članici.

56 Iz spisa, ki je bil predložen Sodišču, namreč izhaja, da je imel g. Çoban tega dne status rezidenta za daljši čas na Nizozemskem v smislu Direktive 2003/109.

57 Spomniti pa je treba, da je na podlagi člena 8 Direktive 2003/109 status rezidenta za daljši čas stalen, ob upoštevanju določb iz člena 9 te direktive glede odvzema ali izgube tega statusa.

58 Poleg tega, kakor je razvidno iz uvodnih izjav 4, 6 in 12 Direktive 2003/109, je osnovni cilj te direktive vključevanje državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas v državah članicah. Prav tako, kot izhaja iz uvodne izjave 2 te direktive, se želi s tem, da se tem državljanom tretjih držav dodeli status rezidenta za daljši čas, pravni položaj slednjih približati pravnemu položaju državljanov držav članic (sodba z dne 18. oktobra 2012, Singh, C-502/10, EU:C:2012:636, točka 45).

59 Tako je lahko g. Çoban na podlagi tega statusa tistega dne, ko je z Nizozemske odšel v Turčijo, izpolnil pogoj prebivališča na ozemlju te države članice, ki se zahteva s TW, da bi bil upravičen do dodatka iz postopka v glavni stvari, enako kot državljan Unije, ki prebiva na Nizozemskem.

60 Iz tega izhaja, da je treba položaj g. Çobana za uporabo člena 59 Dodatnega protokola šteti za primerljiv s položajem državljana Unije, ki prebiva na Nizozemskem in je pridobil pravico do dodatka na podlagi TW.

61 V teh okoliščinah bi okoliščina, da turški državljan, kot je g. Çoban, na podlagi člena 6(1), prvi pododstavek, Sklepa št. 3/80 lahko ohrani pravico do dodatka, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, potem ko je stalno prebivališče prenesel v Turčijo, medtem ko za državljane Unije ostaja v veljavi pogoj prebivanja na ozemlju Kraljevine Nizozemske, ki ga za upravičenje do tega dodatka zahteva člen 4a TW, povzročila, da bi se temu turškemu državljanu zagotovila ugodnejša obravnava, kot jo imajo državljani Unije, ki so v primerljivem položaju, kar ne bi bilo združljivo z zahtevami, ki izhajajo iz člena 59 Dodatnega protokola.

62 Glede na zgornje ugotovitve je treba na zastavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 6(1), prvi pododstavek, Sklepa št. 3/80 v povezavi s členom 59 Dodatnega protokola razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalnemu predpisu, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, s katerim se turškemu državljanu, ki se vrne v svojo državo izvora in ki ima na dan, ko zapusti svojo državo gostiteljico, status rezidenta za daljši čas v smislu Direktive 2003/109, odvzame dodatek.

Stroški

63 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 6(1), prvi pododstavek, Sklepa Pridružitvenega sveta št. 3/80 z dne 19. septembra 1980 o uporabi sistemov socialne varnosti držav članic Evropskih skupnosti za turške delavce in njihove družinske člane v povezavi s členom 59 Dodatnega protokola, ki je bil podpisan 23. novembra 1970 v Bruslju in je bil v imenu Skupnosti sklenjen, odobren in potrjen z Uredbo Sveta (EGS) št. 2760/72 z dne 19. decembra 1972, je treba razlagati tako, da ne nasprotuje nacionalnemu predpisu, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, s katerim se turškemu državljanu, ki se vrne v svojo državo izvora in ki ima na dan, ko zapusti svojo državo gostiteljico, status rezidenta za daljši čas v smislu Direktive Sveta 2003/109/ES z dne 25. novembra 2003 o statusu državljanov tretjih držav, ki so rezidenti za daljši čas, odvzame dodatek.

Podpisi